

PROCHO vydává prochor

píše bohumír procházka **ROVINY**

zvěsti z Jičína a okolí ● <http://start.iicin.cz/brochoroviny> ● 1. srpen 2008 č. 8 / 08

Na špejchaře Pírková, Valter

Podle zápisu v knize návštěv prošlo soukromou galerií J. Q. Valtera v Bukvici od roku 2004, kdy byla galerie otevřena, už 1500 návštěvníků. Jen letos už 250. Bez státní či jiné dotace. 5. července se na osmé výstavě v pořadí „pověsil“ J. Q. V. sám a na volné stěny vešly se ještě fotografie a fotografičky Jitky Pírkové. Vše zaměřené na Bukvici. Taky proto, že Bukvice je Vesnicí roku Královéhradeckého kraje. A vesnicí roku je taky proto, že má tuhle galerii.

Zadat si úkol – teď pojedu do Bukvice a mělo by z toho být 20 dobrých fotek – to není zadání lehké. Jak se povedlo, může posoudit každý, kdo se přijde podívat. Výstava vypovídá o umění objevovat, dívat se, malá grafická část o schopnosti dotvářet tak opatrně a citlivě, aby podstata byla povýšena, nikoli potlačena.

Domácí pán maluje většinou obrázky menší. Lavírovaná tuš či pérovky – to je právě technika vhodná k účelu. Zachytit hezkost prostého, zdokumentovat pomíjející. Jednou, ale pro mnohé už dnes, přinést trochu nostalgie, něco vzpomínek.

To vše v malém špejcharu jedné bukvicke usedlosti.

Čtyři v jednom ve Vokšicích

Zdánlivě nesourodá odvětví kumštu sešla se na výstavě otevřené v sobotu 19. července v galerii J. B. Spektrum ve Vokšicích. Obrazy Jany Holečkové a Marty Řezníčkové-Hubálovské, umělecká kovařina Jiřího Borovičky a fotografie Pavla Bucharta.

Koně a voda. To je motiv stále se opakující a prolínající dílo obou malířek. Mají něco společného. Nejen v malbě, i v životě. Jsou si tety. Jde tedy i o propojení malířského vidění skrze geny? Ale pozor – nekopíruje jedna od druhé. Každá má své vidění.

Pan fotograf Buchart hledá v Jičíně a okolí. Když z přinesené spousty fotek vybere svůj námět, dotváří ho v počítači. Dává mu další vyznění. Jiné možné nazírání. Pak ukazuje divákovi oboje – vyber si. Uvědom si, kolik možností je při nazírání jednoho.

Maloskalský kovář Jiří Borovička někdy kombinuje železo se dřevem.

V kovu libuje si v bizarních až strašidelných tvarech. A ejhle – s květinovou výzdobou jak se tvrdý kov snáší. I sama instalace výstavy v zeleno-růžovém sále je zážitkem.

Stezka

měří 18,6 kilometrů, je na ní 14 zastavení – tabulí (jako křížová cesta) s informacemi o obcích, stavbách, přírodě, historii. Začíná ve Vysokém Veselí, jde přes Velšice do Kozojed, pak do Česova (tady možno odbočit do Česovských valů) a přes Volanice zpět do Veselí. Stála 160 000 korun, pořízených zejména z Programu rozvoje venkova. Postavila ji parta lidí ve spolupráci s obcemi. Byl tu i dobrovolnický tábor, ve kterém byli lidé od Kanady po Koreu.

Slavnostní otevření proběhlo v sobotu 19. června, přišlo 55 lidí, z nich většina si stezku prohlédla. Pěšky, na kolech, auty. Pořadatelé otevřeli kostely, v Česově byla výstava o historii obce a přednáška o valech.

Úžasné na celé záležitosti není jen, že stále ještě existuje parta nadšenců, kteří takovouhle věc dovedou uskutečnit. Hlavně napsat projekt, získat grantové peníze. Jednat s úřady, zajistit historické vlastivědné i jiné skutečnosti, připravit tabule, umístit tabule, udělat propagaci, vystavit na internet. Stezka má pěkně zpracované stránky

([http://stezka-cesov-](http://stezka-cesov-veseli.unas.cz/)

[veseli.unas.cz/](http://stezka-cesov-veseli.unas.cz/)), kde jsou věcně uvedené informace o všech zajímavých místech na trati. Každý podobný počin má nejen funkci poznávací, ale je i místem setkání a setkávání. To je, co nám chybí. Jsme zvyklí sedávat večer u svítící bedýnky, na popovídání nějak nezbyvá. Tady potkali se lidé při práci i při prvním putování stezkou. A nad výstavou v Česově. Při vzpomínání nad fotkami a dokumenty. Vzpomínáme rádi. I se dozvídáme o minulosti.

Ve velšickém kostele sešli se dva čeští kantoři. Pan učitel Vraštil (93) a pan učitel Styblík (89). Mluvili k sobě takto. „Jak seš tady? Na kole?“ A opírajíce se o hůlku, zasmáli se. Nedaleko šli jsme se podívat na farku, jak se tu

říká. Novodobá poustevna. Pan farář Koukal rád by tu trávil svůj farářský důchod. Je zajímavé, a příznačné, jak jsou oba kostely, přes údolí, spojeny na pohled.

Stačí, když lidi na vsi prohlédnou album a krabice, aby se našla spousta starých zajímavých fotek. Už samo ono hledání v rodině představuje zajímavý večer. A pak to prohlížení v sále hospody... Škola, hasiči, i kroje se našly. A vzpomínky na dětský den (proč už se nepořádá?). A vyšívané praporec. Náherna. A té práce okolo... Každé setkání obohacuje.

PaříŽeleznice

Na otevření výstavy Michaila Ščigola v neděli 20. července v železničském muzeu bylo pozoruhodné to, že se obešla bez vzletných proslovů. Michail si s paní starostkou a panem profesorem Skalickým prostě povídali. Pěkně, zajímavě – zaznělo vše, co má na vernisáži být. Paní Jakubcová je vtipná, má moderátorský talent. Michail, jak je mu vlastní, snažil se mluvit o jiných, tady o divácích svých obrazů. A pan profesor vnesl něco teorie („Byzantsko-židovská tradice ... uchopení světa materiálně ve spojení s duchovnem nahoře.“).

Paříž, to je zejména chrám Matky Boží. Z různých pohledů a v různých zobrazeních. Ale je tu Paříž ve své rozmanitosti. A tónech. Každý Ščigolův obraz má svoji odlišnou barevnost. Vždycky jinou, jinak poutavou.

Železnice má své vertikální členění. Je tu dole a nahoře. Každý malíř rád objevuje své město a skrze své obrazy sděluje je ostatním. Mistr železničských pohledů umí hledat stále nové.

Nejen nově, ale i tajemně. V každém obraze, sledujeme-li opakovaně, nalézáme a

Politik je postavou, v níž chce malý středoevropský občan vidět zvětšený odlesk své vlastní malosti. (S. Komárek)

opětovně objevujeme. Ostatně symbolizuje to název jednoho z nich – Prolínání.

Co má Paříž a Železnice společného? Nu přece mistra Ščigola.

Kousky z deníku

07 07 2008

Žiju ve světě nespavců. V mi emailuje ve 2:37, E v 1:32. Dost emailů přichází těsně před půlnocí. Je to vesměs od lidí, kteří dělají něco navíc. Nejen svou úřednickou práci. Úředníci mají svou pracovní dobu. Tam se musí všechno vejít. Ti, co konají, přemýšlí v noci, činí tak s tím „něčím navíc“.

10 07 2008

Po příchodu na zahradu čelím útokům třešní. Nejdřív naše. Jsou už skoro černé, sladké, červavé. Jíme je bez kroužení, abychme červy neviděli. Ještě nikdo nepoznal červa jen tak po chuti. Akorát když se na ně nedívám, občas sním nějakou nahnilou. Už jich je nahnulých dost. Pak jdu na sousedovic višni, využívaje odvěkého práva přečnickujících větví. Jsou ještě trochu kyselé, ale jím je na protest. Mají si své větve, které nám stíní, ořezat. Nakonec vychutnávám ptáčnice za cestou. Takové malé, hodně sladké. Měla je ráda paní doktorka. Zdalipak na té věčnosti je dostávají natrhané, nebo si na ně mohou dojít? Kam?

Když jsem byl pod naším stromem, spadla mi jedna třešně na hlavu. Přímou jsem viděl toho kosa, kterej ji shodil, jak se pošklebuje. Ani jsem se nenašval. Zaradoval. Z toho, že u nás nerostou na stromech melouny. Známe pár takových, ne kosů, kteří by mi meloun s potěšením hodili na hlavu. Třeba bych k tomu dostal i děkovný dopis, s razítkem jednoho významného úřadu. To se u nás občas dělá.

Pochopil jsem děsivou přitažlivost lži, jak je přilnavá a jak se k určitému typu života hodí. (M. Uhde)

12 08 2008 Hochmanové

Nápor. Bratři Bohumír.Bob a Vladimír ukazují v Lodžii rozmanitost a kvantitu kumštu. Obrazy, kresby, objekty, kaligrafie. Mezi tím plastiky, básně, fotky. I instalace. Nad tím vším žena. Jako ústřední motiv, jako inspirace, jako... Ano, na fotkách BODYPAINTING. Krásné ženské tělo pomalované. Malba tu krásu umocní? Nebo naopak dokáže, že každý zásah do přírody musí se dělat s velkým, velkým rozmyslem?

13 08 2008 Borelka

Dříve jičínský, nyní už dlouho australský občan JH napsal, že nejnebezpečnější zemí jeho letošní dovolené je Česko. Pod hradem Pernštejn obdrželi klíště a objevil se onen charakteristický červený kroužek charakterizující nebezpečí boreliózy. V Austrálii prý o tom nikdo nic nevěděl, tam klíštěta nejsou. Přše doslova: „To jsou lepší ti naši nejjedovatější hadi, pavouci a škorpióni na světě, krokodýli či žraloci.“ Mezinárodní solidarita díky internetu skvěle zafungovala. Dvě naše odborná pracoviště promptně zodpověděla dotazy ohledně léčby. A tak Prochoroviny přispěly k záchraně australského důchodce.

17 07 2008 Drbna

Zelený čaj Green Tea voní senem. Připomenul mi Libaň před třiceti či čtyřiceti lety, kdy jsem podával podávkami mamince seno na půdu. Vždycky jsem byl radši ten dole, nahoře bylo víc prachu a pod střechou vedro. Dole jsem zůstal po celý život. Ale ne kvůli vedru.

Teď ale jiné pocity, kterých se nemůžu zbavit. Před Kauflandem povídá mi pan Kutek: „Jsou to zloději.“

„Kdo?“ Ptám se.

„Matucha. Nevyučtovali ani korunu. Schodek 650 000.“

„Kdo vám to říkal?“

„Kužel. Na představenstvu...“

Zmohl jsem se jen na slovo o tom, že se nenecháme urážet.

Šlo o hospodaření pohádkového festivalu.

V pozadí vztah mezi nadací a městem.

Některé věci dojdou člověku až dodatečně. Po obědě jedu ke Kutkovům. Dlouho jsem čekal, než přišel. Znovu se ptám, odkud má informaci. Mlžil. Jen potichu říká, že to slyšel. Tu větu pak už jsem měl připravenou:

„Takže obyčejná drbna, která se ani za dvě hodiny nemá k tomu, co řekla,“ a vzal jsem kolo.

Volal něco, že bych taky mohl dostat užnevímkam. Pro jistotu jsem zrychlil. Ano, i tohle je politika. Pouštět po Jičíně fámy, které obrátí veřejné mínění proti lidem, kteří festival dělají. Obratný manipulátor to umí.

22 07 2008 Napravuju lidstvo

Zase napravuju lidstvo. U cesty k zahrádkám dělá pes hromadu a pán ho spotěšením sleduje. „Tak konečně vím, kdo mi to dělá před zahrádkou,“ říkám místo pozdravu. A vysvětluju, že láska ke zvířatům má své meze, když jsem to jednou rozšlápnul já a jednou rozjelo moje kolo. Něco pravil tak, že mi nezbylo než ho poslat do p..... Což je jediný argument nás v této věci bezmocných. Dostalo se mi nabídky na přesdržku. Už druhé tento měsíc. To jsem tak důležitý? Zase jsem odjel. Průměrná rychlost na kole je vyšší než průměrná rychlost běhu.

Ale přemejšlel jsem si. Jednak na Moravě se to říká jinak. Tam se používá slovo „potlamě“. To je přece daleko vlídnější. Taky jsem přemejšlel, co s tou láskou k lidem. Že nemám rád úředníky, to mám v posudku z kulturní komise. Teď ani takovéhle pejskaře. Co mi vlastně zbývá? Vrátit se ke zvířatům. Ona to mají zdůvodněné – nemají druhou signální soustavu.

Nabídku na potlamě dostat dvakrát za měsíc – to už je docela úspěch, ne?

23 07 2007 Zase BR

Boží ráno. Dostal jsem od hodného podniku J. M. Schlik Kontinuum volný vstup pro studenty Atlantického mostu na Prachov. K tomu svítí, obilí voní, a nemusím k zubaři. Tolik radosti najednou. Šlapu na Homoli podívat se, jestli má tábor rozcvičku. A přemejšlím, proč mne to tak bere, když před dvaceti ani čtyřiceti lety jsem si tyhle věci tak nevychnával. Přece samozřejmost. Právě. Měl jsem tenkrát i jiné slasti, které teď už ne. Takže z onoho stařeckého mála, které zbývá, raduje se člověk dvojnásobně. Takže – nejšťastnější jsou ti, kteří nemají skoro nic?

Kačenka

odjela na řecké pláže a nás připravila tento měsíc o své návody, jak žít. Ale slíbila, že příští rok mne vezme s sebou. Nepoletíme letadlem, protože je plechý a rámusový. Povezou nás labutě. Budeme sedět v neckách a labutě nás potáhnou. Aby to neměly tak těžké, uvážeme k nim nafukovací balónky a po cestě nad mořem je budeme přifukovat, protože Káča umí plavat jen na délku bazénu.

Prochoroviny

kulturní (skoro)měsíčník

založeno roku 1998

Vydává B. Procházková, Sokolovská 367
Jičín, tel. 493 523 492.

Evidenční číslo MK ČR E 13158

email: prochor.jc@tiscali.cz

Noviny vznikly s laskavou pomocí

APEL, s. r. o., Jičín,

GENERALI POJIŠŤOVNA, a. s.,

Denisova č. 504 Jičín

tel., fax 493 523 024

Politika a pohádka

V Jičínském deníku vyšel 2. 7. článek s titulkem Nedůvěra mezi organizátory. Český člověk rád si u kávy přečte, že se někde objevil zádrhel, zvláště když se jeho příliš netýká.

Impulzem k napsání článku byla skutečnost, že pořadatelem pohádkového festivalu je vedle města OS Ráj srdce namísto dřívějšího Nadačního fondu JMP. OS bylo ustaveno na základě výroku auditora, že nadace nemůže vykazovat podnikatelskou činnost. A mnoho kroků ve festivalu, jehož rozpočet se blíží pěti milionům, charakter podnikatelské činnosti má. Tolik vysvětlení administrativní. Chybou lidskou bylo, že OS své ustavení, a tedy i změnu pořadatele městu neoznámilo. Další chybou bylo, že nadační fond nepředložil městu v dohodnutém termínu vyúčtování.

O problému informovali představitelé města novináře 26. 6. Zněla tu silná slova.

M. Puš: „S panem Ludkem Havlem (předseda OS Ráj srdce) jednat nebudeme.“

L. Brykner: „Spousta lidí toho nechala (festivalu), že město bylo dané bokem.“

M. Puš: „Říká se, že to dělají dobrovolníci. Ale bylo vyplaceno přes milion na mzdách.“

M. Puš: „Ti lidé (pořadatelé) si musejí říci, jestli chtějí spolupracovat s panem Matuchou (předs. Nadačního fondu), který na to nemá čas..., nebo s městem, které nabízí daleko větší spolupráci a odborný aparát.“

Jaká je skutečnost?

30. 6. a 9. 7. konala se schůzka mezi NF JMP a OS na jedné straně a zástupci města na straně druhé. Účastnili se i pan Puš i pan Havel. A jednali.

V převážné většině dělají festival stále stejní lidé. Obměna je přirozená, zpravidla souvisí s věkem.

Není možné zvát umělce, divadelníky, vedoucí dílen i další lidi bez toho, aby se jim zaplatilo. Odměnu dostávají v posledních letech i pořadatelé i studenti, kteří pomáhají o víkend.

Spíš symbolickou. Kdyby se částka rozpočítala jen na hodiny odpracované při festivalu, ne při přípravě, byla by hluboko pod státem stanovenou minimální mzdou. Je třeba i tuhle věc si vyčítat?

„Ti lidé“ potřebují hlavně připravit festival, zajistit dílny, vystoupení a mnoho dalších věcí. Příliš je nezajímají věci administrativní. Ostatně zatím se jich město nezeptalo.

Pro pochopení třeba zmínit některá fakta. Pan Matucha (nadace) nepatří v zastupitelstvu ke koalici, ale naopak. Pan Havel je člověk, kterému není lhostejné dění v jeho městě, a je-li třeba, ptá se, upozorňuje. Bohužel ani Jičín se nevyhýbá obecnému trendu, že kdo má jiný názor, je automaticky nepřitelem.

Již druhý den po uveřejnění článku R. Sála o nedůvěře dostali organizátoři e-mail od jednoho významného sponzora, kde se praví, „že před vyjasněním vztahu ... nebude smlouva podepsána a nebudou také uvolněny žádné finanční prostředky“. To vše jako reakce na článek „místostarosta Bryknera v Jičínském deníku“. Ale místostarosta Brykner žádný článek ve věci nenapsal. Jak se tedy dostalo Bryknerovo jméno ke sponzorovi? Tahle skutečnost může vyvolat rozličné domněnky.

Není pravda, že „radnice garantuje letošní ročník“, jak napsal pan šéfredaktor Sál. Radnice by bez desítek dobrovolných spolupracovníků těžko festival uspořádala. Hlavním garantem by byla plodná spolupráce obou složek bez vzájemného osočování a silných slov.

Možná mnozí namítnou, že v době jednání není taktické některé věci zveřejňovat. Ale skutečnost, že budeme jednat transparentně, že povíme veřejně i představitelům nejvyšším, co si o jejich jednání myslíme, jen ona může přispět k ozdravení naší

společnosti. Právě tak jim musíme připomínat jejich hezká slova o tom, jak je zajímá názor prostých lidí.

18. 7. 2008 zaslal starosta města Nadačnímu fondu dopis, kde vyjmenovává účetní a administrativní chyby a že se rada rozhodla vypovědět stávající smlouvu o spolupráci. Výpovědní lhůta je 3 měsíce. Ing. Brykner je pověřen jednáním s NF o uzavření nové smlouvy o pořádání dalších ročníků.

Pro 18. ročník je vypracován dodatek ke smlouvě, ve kterém se upraví postavení KZMJ, aby mohlo provádět činnost související s podnikáním v rámci festivalu, zejména reklamní činnost.

Dne 24. 7. 2008 představitelé města informovali novináře o situaci. Upozornili na nedostatky rázu administrativního a účetního. Zněla opět i silná slova, kupříkladu že za současného vedení nadace si město nedovede představit spolupráci. Nadace prý ztratila kredit u vedení města i u sponzorů. A že je město připraveno převzít 19. ročník se vším všudy. Už teď pracovníci města pracují 24 hodin denně, aby festival proběhl...

Na dotaz, proč si město nepřišlo poslechnout názor na věc těch lidí, kteří festival dělají, na pravidelnou schůzi Vejboru, pověděl pan starosta, že o žádném výboru neví. Pan Brykner se omluvil. Schůze Vejboru bývá přítom první pondělí v měsíci pravidelně už řadu let.

Kritizována byla výroční zpráva, že je stručná. Pravda, není tak pečlivě udělaná. Ani barevně, ani graficky, ani obsahově. Ale což není nejlepší výroční zprávu hlavně program festivalu? Asymetrie, při které jeden pořadatel festivalu předkládá druhému pořadateli výroční zprávu, je zřejmá. Zdali druhý pořadatel také předkládá výroční zprávu prvnímu?

Naskytá se otázka, proč v době, kdy dochází k jednání, jsou novináři informováni jen

v tak negativním tónu. Ztráta kreditu festivalu není záležitost, o které se rozhoduje z moci úřední. Pravda, vůli sponzorů možno rafinovaným jednáním ovlivnit. Proč kupříkladu jeden sponzor pozastavuje platbu na základě článku pana Bryknera, když žádný Bryknerův článek v té věci neexistuje? To byl sponzor jediný. U ostatních žádná reakce. Proč tedy ta silná slova o ztrátě kreditu?

Pozoruhodné je, že když se na tiskovku nedostavil novinář R. Sál, představitelé města jej sháněli, což při absenci novináře nebývá zvykem. Byl to právě pan šéfredaktor Sál, kdo napsal k věci v Jičínském deníku 2. července článek, ve kterém porušil novinářskou etiku.

Otázek je mnoho. Například proč právě v době, kdy by mohlo dojít k dohodě, představitelé města volí tento negativistický postup. Vždyť festival má ve své preambuli tak krásná slova, jako je ekologie duše dítěte, podpora vztahů v rodině, pokračování školy jinými prostředky a další. To se mají děti už od mládí učit, jak vypadají nekalé politické praktiky?

Pohádkový týden v Jičíně vznikl jako produkt občanské iniciativy a spolupráce města s organizátory. Tato iniciativa je nesmírnou hodnotou, kterou nám mnoho měst může závidět. Slova voleného zástupce, že s představitelům OS nebude jednat, jsou silná a kontraproduktivní. Jakékoli potlačování lidské iniciativy může vést k ohrožení demokracie. Právě tak jako politizace celého problému či vnášení osobních ambicí. To není jen problém Jičína, ale celé naší společnosti.

Připomeňme si některé zásady používané totalitní společností. Soustředit moc do rukou omezené skupiny lidí. Potlačit vliv občanské společnosti... .